

Paulus beroept zich op de keizer

Handelingen 25

Festus en de Joden

Na twee jaar werd Felix opgevolgd door Porcius Festus. Deze nieuwe stadhouder ging drie dagen na zijn aankomst in Cesaréa naar Jeruzalem. De vooraanstaande Joden verzochten hem daar als gunst, dat Paulus naar Jeruzalem gebracht zou worden. Zij waren van plan om hem dan onderweg om te brengen, zoals zij vroeger al wilden doen (hfdst. 23). Festus antwoordde dat Paulus in Cesaréa gevangen zou blijven en dat hij daar zelf binnenkort heen zou gaan. 'Laten dan, zei hij, de invloedrijken onder u mee reizen en als er enige misdaad in deze man is, hem beschuldigen' (vs. 5). Ruim een week later verliet Festus Jeruzalem en ging naar Cesaréa. Toen hij de volgende dag op de rechterstoel zat, liet hij Paulus voorleiden. De Joden, die zich gehaast hadden om Festus te volgen, brachten vele zware beschuldigingen tegen Paulus in, die zij niet konden bewijzen. Paulus verdedigde zich door te zeggen: 'Ik heb noch tegen de wet van de Joden, noch tegen de tempel, noch tegen de keizer iets misdreven' (vs. 8). Festus bekommerde zich in geen enkel opzicht om het recht van een Joodse gevangene. Wel probeerde hij, net als zijn voorganger, de gunst van de Joden te verwerven en vroeg Paulus of hij naar Jeruzalem wilde om daar geoordeeld te worden (vs. 9). Als hij heeft geweten dat de Joden hem onderweg wilden doden, dan was dit voorstel wel een grove onrechtvaardigheid!

Een goed geweten

Paulus antwoordde dan ook: 'Ik sta voor de rechterstoel van de keizer, daar moet ik geoordeeld worden; tegen de Joden heb ik niets misdaan, zoals ook u zeer goed weet. Als ik dan iets verkeerd gedaan heb dat de dood waardig is, ik weiger niet te sterven; maar als er niets waar is van dat waarvan dezen mij beschuldigen, dan kan niemand mij uit gunst aan hen overleveren. Ik beroep mij op de keizer' (vs. 10-11). Hij had een goed geweten voor God en alle mensen. Zijn woorden hadden een beslistheid en een overtuiging, waarvan zijn toehoorders onder de indruk kwamen en die hen hadden moeten overtuigen, als hun geweten er maar door getroffen had *willen* worden. Aangezien hun geweten echter volkomen gevoelloos was door hun haat tegen de Heer en Zijn dienstknecht, was dat geweten totaal verhard. Omdat hij van de Joden en van Festus niets te verwachten had, beriep Paulus zich op de keizer. Het is heel goed te begrijpen dat Paulus dat deed. Maar de Heer had ook kunnen ingrijpen om hem te bevrijden en naar Rome te sturen, zoals Hij tot hem had gezegd. In alle omstandigheden staat de Heer boven alle dingen en bestuurt ze zoals Hij wil.

Wij moeten begrijpen dat de Heer het beroep van Paulus op de keizer gebruikte om hem naar Rome te laten gaan. Hij leidde Paulus volgens Zijn eigen raad, want hij moest naar Rome gaan; hij zou er heengaan, vrij of als gevangene. Wat de Heer door middel van Zijn dienstknecht wilde bereiken zou gebeuren. Dit blijkt wel uit de dingen die hij daar heeft gedaan tijdens zijn gevangenschap. In Rome heeft hij de Brieven aan de Efeziërs, de Kolossers, de Filippiërs, aan Filémon en (anoniem) aan de Hebreeëen geschreven. De tweede Brief aan Timotheüs werd geschreven tijdens zijn tweede gevangenschap. Uit menselijk oogpunt leek het alsof de prediking van het evangelie in ernstig gevaar was gebracht. Vanuit de gevangenis schreef Paulus echter aan de Filippiërs: 'Ik wil dat u weet, broeders, dat mijn omstandigheden veeleer tot bevordering van het evangelie gediend hebben' (Fil. 1:12; zie ook Fil. 1:13-18). God laat alle dingen meewerken tot Zijn heerlijkheid en tot het welzijn van de Zijnen.

Festus licht Agrippa in

Enkele dagen nadat Paulus zich op de keizer had beroepen, kwamen koning Agrippa en Bernice naar Cesaréa, om Festus te begroeten. Deze legde de koning de zaak van Paulus voor. Hij vertelde hem dat Felix een man gevangen had achtergelaten, tegen wie de Joden een aanklacht hadden ingediend toen hij zich in Jeruzalem bevond. Hij zei dat hij tegen de Joden had gezegd dat de Romeinen de gewoonte niet hebben iemand uit welwillendheid over te geven, voordat de beschuldigde de beschuldigers voor

zich heeft en gelegenheid krijgt om zich te verantwoorden. Maar, zo vertelde hij, 'zij hadden tegen hem enige twistvragen over hun godsdienst en over zekere Jezus, Die gestorven is, van Wie Paulus zei dat Hij leeft' (vs. 19). Festus erkende dat het hier niet ging om een slecht mens, maar hij vond zich ongeschikt om over dit geval te oordelen. Het ging om de godsdienst van de Joden en deze interesseerde hem niets, en nog minder stelde hij belang in een mens die gestorven was, van wie Paulus zei dat hij leeft.

Het ging de Joden echter juist om deze gestorven Mens, want door Hem waren er voor hen moeilijkheden ontstaan over hun godsdienst. Hun eredienst was een eredienst naar de wet, waaraan zij vast hielden. Door God Zelf was deze echter als gevolg van de dood van Christus terzijde gesteld. De Heer had tegen de Samaritaanse vrouw gezegd: 'Maar er komt een uur, en het is er, dat de ware aanbidders de Vader zullen aanbidden in geest en waarheid; want de Vader zoekt ook degenen die Hem zo aanbidden' (Joh. 4:23).

Deze eredienst, die aan God de Vader was gewijd, was in de plaats gekomen van die van Jahweh, de God van Israël, tot Wie de aanbidder niet zomaar kon naderen. Door het werk van Jezus, de Mens Die aan het kruis gestorven is, maar Die nu leeft, kan iedereen door het geloof van zijn zonden gereinigd worden. Hij is daardoor geschikt gemaakt om in de tegenwoordigheid van God zijn Vader te verschijnen en Hem te aanbidden. Hij kan naar de Vader gaan zonder angst. Dit geldt voor Joden én heidenen die geloofd hebben in de verworpen Christus. Deze Christus werd echter door de Joden nog steeds veracht.

De waarde van Christus' opstanding

Het was inderdaad voor Festus onmogelijk om iets te begrijpen van zo'n eredienst. Nog minder begreep hij iets van het belang van het feit dat de Heer Jezus leeft. Toch is dit een werkelijkheid en de grondslag van alle zegeningen die de gelovigen hebben. Aan die zegeningen zullen ook de Joden als volk deel hebben, nadat de Gemeente is opgenomen. Als zij hun ernstige zonde zullen erkennen, dat zij de Heer hebben gekruisigd, zal Hij hun genadig zijn.

De Joden verzetten zich steeds met alle hevigheid tegen de waarheid van de opstanding van de Heer Jezus, omdat deze hun de zekerheid verschafte van hun komende oordeel. God had Hem, Die zij hadden gehaat en gedood, opgewekt. Volgens Handelingen 5:28 hadden zij tegen de apostelen gezegd: 'U wilt het bloed van deze Mens over ons brengen'. De oversten van het volk waren bang geweest voor de opstanding van de Heer Jezus en de gevolgen daarvan (Matth. 27:64). Daarom hadden zij het graf verzegeld. Toen bleek dat de Heer Jezus toch was opgestaan gaven zij geld aan de soldaten die de opstanding hadden geconstateerd, en lieten hen zeggen dat de discipelen Zijn lichaam hadden gestolen, toen zij sliepen. 'Dit woord is verbreid bij de Joden tot op de dag van heden' (Matth. 28:15). Zo vertoonde dit volk de twee kenmerken van de satan: moord en leugen.

Toen Agrippa het verhaal van Festus had aangehoord, zei hij: 'Ik zou ook zelf die man wel willen horen. Morgen, zei hij, zult u hem horen' (vs. 22). Herodes Agrippa was een zoon van de koning Herodes die door een engel geslagen werd, toen hij de bevolking van Cesaréa toesprak, omdat hij zich een eer toeëigende die alleen God toekomt (hfdst. 12). Hoewel hij van Idumese afkomst was, had hij schijnbaar het Jodendom oppervlakkig aanvaard, evenals zijn voorgangers. Zo begreep hij meer van de dingen waarover Paulus sprak dan Festus.

Paulus aan Agrippa voorgesteld

'De volgende dag dan kwamen Agrippa en Bernice met grote praal; en toen zij de gehoorzaal binnengegaan waren met de oversten en de voornaamste mannen van de stad, werd Paulus op bevel van Festus voorgebracht' (vs. 23). Paulus werd voor deze vergadering van de groten van deze wereld gebracht om de Naam van de Heer uit te dragen voor volken, en koningen en zonen van Israël. Zo had de Heer het tot Ananias gezegd (zie hfdst. 9:15). Voor God was Paulus de grootste, de voornaamste van alle aanwezigen. Hij was immers de gezant van Hem Die straks verschijnen zal als de Koning der

koningen en de Heer der Heren, om al Zijn vijanden te vernietigen en Zijn regering van gerechtigheid en vrede te vestigen. Als gevolg van de droevige toestand waarin de wereld zich bevindt door de verwerping van de Koning, verscheen deze gezant hier als gevangene. Ondanks dat was hij zich ten volle bewust van de waardigheid van zijn positie.

Hij wenste Agrippa en iedereen die hem hoorde toe, dat zij waren zoals hij 'uitgenomen deze banden'. Als kind van God en mede-erfgenaam van Christus hoort een gelovige zich altijd bewust te zijn van de hoge plaats die Gods genade hem gegeven heeft. Eens zal hij op aarde met Christus regeren en eeuwig met Hem zijn in heerlijkheid. Tot zolang kan hij hier op aarde geen enkel recht laten gelden, want zijn Heer, Die door de wereld verworpen werd, bevindt Zich in de hemel. Hier op aarde is hij een vreemdeling en een bijwoner, maar tegelijkertijd moet hij zich bewust zijn van zijn verheven positie in Christus. Dit kan hem blij maken. Aan de andere kant zal het hem nederig houden, omdat hij weet dat hij deze plaats bezit door genade. Daarom zal hij de eigenschappen van zijn Heer laten zien. De Heer wist Wie Hij was: God geopenbaard in het vlees. Maar Hij was nederig van hart, toegankelijk voor iedereen en steeds vol van genade en liefde.

Festus stelde Paulus aan dit voorname gezelschap voor als een aangeklaagde, wiens dood door de Joden werd gewild. Hij moest echter erkennen dat hij niets in hem gevonden had dat de dood verdiende. Omdat Paulus zich op de keizer had beroepen zou hij hem naar de keizer sturen. Hij wist echter niets positiefs over hem aan de keizer te schrijven. Daarom had hij hem voor deze vergadering gebracht en vooral voor Agrippa, opdat hij na onderzoek iets te schrijven zou hebben (vs. 24-27). Deze rechtszitting, net als later in Rome, bewees de volledige onschuld van Paulus. Paulus kon schrijven aan de Filippiërs: 'Zodat in het hele pretorium en aan alle anderen bekend is geworden, dat ik in gevangenschap ben *om Christus' wil*' (Filip. 1:13). Hij was een gevangene om de Naam van de Heer, maar niet omdat er, in welk opzicht dan ook, overtredingen in hem gevonden waren.

S. Prod'hom